

II

(Съобщения)

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

ИЗВЕСТИЕ НА КОМИСИЯТА

**Насоки за изпълнението на Регламент (ЕС) 2019/1148 за предлагането на пазара и употребата на
прекурсори на взривни вещества**

(2020/С 210/01)

Декларация за отказ от отговорност

Тези насоки имат за цел да подпомогнат националните органи, икономическите оператори и онлайн местата за търговия при прилагането на Регламент (ЕС) 2019/1148. Единствено Съдът на Европейския съюз е компетентен да тълкува авторитетно правото на Съюза.

Съдържание

	Страница
ВЪВЕДЕНИЕ	2
ЧАСТ ПЪРВА — НАСОКИ ЗА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ	3
РАЗДЕЛ I — РАЗРЕШИТЕЛЕН РЕЖИМ	3
РАЗДЕЛ II — ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ И КОНТРОЛ	3
РАЗДЕЛ III — ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ	3
ЧАСТ ВТОРА — НАСОКИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ОПЕРАТОРИ И ОНЛАЙН МЕСТАТА ЗА ТЪРГОВИЯ	3
РАЗДЕЛ IV — ПРОВЕРКА ПРИ ПРОДАЖБА	3
РАЗДЕЛ V — РАЗПОЗНАВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА ПОДОЗРИТЕЛНИ ТРАНСАКЦИИ И ЗНАЧИТЕЛНИ ЛИПСИ И КРАЖБИ	7
РАЗДЕЛ VI — ИНФОРМИРАНЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ	12
РАЗДЕЛ VII — СИГУРНОСТ ПРИ СЪХРАНЕНИЕТО	14
Допълнение 1 — Преходни периоди	16
Допълнение 2 — Контролен списък за националните органи за инспекция	18
Допълнение 3 — Контролен списък за съответствие за икономическите оператори, онлайн местата за търговия, професионалните потребители и масовите потребители	19
Допълнение 4 — Образец за трансгранична комуникация	21
Допълнение 5 — Допълнителни насоки и други наименования на веществата в приложенията към регламента	22

ВЪВЕДЕНИЕ

В съвременното общество ежедневно се използват множество химикали за широк спектър от промишлени процеси, професионални функции, както и в големия и разнообразен потребителски сектор. Химикалите се използват, наред с другото, като междинни продукти за производство на други химикали, като разтворители за разтваряне на материали, за производство на продукти, например бои, като хранителни съставки, и в крайни продукти, като например почистващи разтвори. По-голямата част от тези химикали са обект на търговия между предприятия за законни цели. Освен това физически или юридически лица също могат да имат законен интерес от придобиването или използването на тези химикали извън рамките на професионалния контекст, например за хоби.

Някои химикали обаче са с потенциал да бъдат използвани за незаконното производство на самоделни взривни вещества. Терористи и други престъпници могат да се опитат да закупят прекурсори съставки, необходими за производството на самоделни взривни вещества, на свободния пазар или да ги отклонят от законната употреба.

От 2014 г. насам бяха въведени общоевропейски правила за предлагането на пазара и използването на прекурсори на взривни вещества съгласно Регламент (ЕС) № 98/2013. Заплахата от самоделни взривни устройства обаче остава значителна и продължава да нараства. Поради това беше необходимо допълнително да се укрепи и хармонизира системата за предотвратяване на незаконното производство на самоделни взривни вещества. За тази цел бе приет Регламент (ЕС) 2019/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за предлагането на пазара и употребата на прекурсори на взривни вещества („Регламентът“) ⁽¹⁾, като с него се отменя Регламент (ЕС) № 98/2013, считано от 1 февруари 2021 г.

С този регламент се установяват хармонизирани правила относно предоставянето, въвеждането, притежаването и употребата на вещества или смеси, с които може да се злоупотреби с цел незаконно производство на взривни вещества, с оглед на ограничаването на наличността на тези вещества или смеси за масовия потребител и осигуряването на подходящо докладване на подозрителни трансакции по цялата верига на доставки.

Съгласно член 12 от Регламента този документ с насоки има за цел да подпомогне участниците във веригата доставки на химични вещества и компетентните органи при изпълнението на техните задължения съгласно Регламента и да улесни сътрудничеството между компетентните органи и икономическите оператори. С Постоянния комитет по прекурсорите беше проведена консултация относно проекта на насоки на 9—10 декември 2019 г. Единствено Съдът на Европейския съюз е компетентен да тълкува авторитетно правото на Съюза.

Раздели I—III от насоките са предназначени за държавите членки, а раздели IV—VII — за икономически оператори и онлайн местата за търговия.

Като правило думите „следва“, „трябва“ и „изисква се“ сочат задължение по силата на Регламента, докато „биха могли“ и „се препоръчва“ сочат препоръки и добри практики.

Обхват

Регламентът се прилага за предоставянето, въвеждането, притежаването и употребата на вещества — както и на смеси, съдържащи тези вещества — посочени в приложения I и II към него, независимо от концентрацията им, с изключение на следните стоки:

Член 2, параграф 2: Настоящият регламент не се прилага за:

- а) изделия съгласно определението в член 3, точка 3 от Регламент (ЕО) № 1907/2006;
- б) пиротехнически изделия съгласно определението в член 3, точка 1 от Директива 2013/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета;
- в) пиротехнически изделия, предназначени за използване за нетърговски цели, в съответствие с националното право, от въоръжените сили, правоприлагащите органи или службите за пожарна безопасност;
- г) пиротехническо оборудване, което попада в обхвата на Директива 2014/90/ЕС на Европейския парламент и на Съвета;
- д) пиротехнически изделия, предназначени за използване от авиокосмическата индустрия;
- е) ударни капси, предназначени за играчки;
- ж) лекарствени продукти, които са предоставени на масовия потребител законосъобразно въз основа на лекарско предписание в съответствие с приложимото национално право

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2019/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за предлагането на пазара и употребата на прекурсори на взривни вещества, за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 98/2013 (ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 1).

От определението за „регулирани прекурсори на взривни вещества“ се изключват „хомогенни смеси от повече от пет съставки, в които концентрацията на всяко вещество, посочено в приложение I или II, е под 1 масов процент“ (член 3, параграф 13). За разлика от това продукти, съдържащи пет или по-малко съставки с по-висока концентрация на прекурсори на взривни вещества, са обхванати от този регламент.

В член 5 от Регламента се посочва, че в ЕС „[п]рекурсори на взривни вещества под ограничение не се предоставят на масовия потребител, нито се въвеждат, притежават или употребяват от масовия потребител“. От определението за „икономически оператор“ в член 3, параграф 10 от Регламента следва също така, че този регламент се прилага по отношение на предоставянето на веществата, обхванати от приложения I и II от него, от „всяко физическо или юридическо лице или публичноправен субект, или група от такива лица или субекти, които предоставят регулирани прекурсори на взривни вещества на пазара, офлайн или онлайн, включително на онлайн места за търговия“ в ЕС. Следователно той се прилага независимо от мястото, където може да бъде установен икономическият оператор, който предоставя регулирани прекурсори на взривни вещества в Съюза. Следователно това включва икономически оператори, установени извън ЕС, които предоставят регулирани прекурсори на взривни вещества в рамките на ЕС.

ЧАСТ ПЪРВА

НАСОКИ ЗА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

РАЗДЕЛ I

РАЗРЕШИТЕЛЕН РЕЖИМ

[На разположение само на Постоянния комитет по прекурсорите]

РАЗДЕЛ II

ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ И КОНТРОЛ

[На разположение само на Постоянния комитет по прекурсорите]

РАЗДЕЛ III

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

[На разположение само на Постоянния комитет по прекурсорите]

ЧАСТ ВТОРА

НАСОКИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ОПЕРАТОРИ И ОНЛАЙН МЕСТАТА ЗА ТЪРГОВИЯ

РАЗДЕЛ IV

ПРОВЕРКА ПРИ ПРОДАЖБА

От икономическите оператори се изисква да проверяват, преди да предоставят прекурсор на взривни вещества под ограничение на потенциален клиент, че лицето има право да придобие този прекурсор (член 8).

Ако държава членка е установила разрешителен режим в съответствие с член 5, параграф 3, икономическите оператори могат да предоставят на масовия потребител прекурсор на взривни вещества под ограничение, ако са проверили необходимото разрешение и след проверката му.

Прекурсор на взривни вещества под ограничение може да бъде предоставен на професионален потребител или на икономически оператор, ако икономическият оператор е проверил дали потенциалният клиент действително е професионален потребител или друг икономически оператор.

За да продава на който и да е — професионален потребител или не — икономическият оператор трябва да провери документа за самоличност на потенциалния клиент. За юридически лица тази проверка се отнася до лицето, което има право да представлява потенциалния клиент.

За да се улеснят разследванията и инспекциите, от икономическите оператори се изисква да записват всяка трансакция и да съхраняват тази информация в продължение на 18 месеца след датата на трансакцията (член 8, параграф 4). През този срок от 18 месеца информацията се предоставя за проверка по искане на националните органи за инспекция или на правопривагащите органи без ненужно забавяне. Поради това на икономическите оператори се препоръчва да поддържат регистрите си и да осигуряват достъп до тях.

Правилата относно проверката при продажба се прилагат за всички продажби, независимо дали продавачът и клиентът присъстват физически или не. За последния случай („дистанционни продажби“) по-долу е разгледан процесът на проверка на самоличността и на разрешенията.

На икономическите оператори и на онлайн местата за търговия се напомня, че съществуват разпоредби за защита на данните, които се прилагат за обработването и свободното движение на лични данни на физически лица (съображение 22). Поради това обработването на лични данни, свързани, наред с другото, с разрешаването, следва да се извършва в съответствие с Общия регламент относно защитата на данните (Регламент (ЕС) 2016/679 ⁽²⁾) (вж. също съображение 22).

IV.1. Продажби на масовия потребител — за икономически оператори, работещи в разрешителен режим

Ако държава членка е установила разрешителен режим в съответствие с член 5, параграф 3, даден прекурсор на взривни вещества под ограничение може да се предоставя на масовия потребител само ако е било проверено необходимото разрешение (член 8, параграф 1). Само някои държави членки предлагат възможност за предоставяне на масовия потребител на прекурсори на взривни вещества под ограничение с разрешение или признават разрешения, издадени от компетентните органи на други държави членки. В други случаи трансакцията следва да бъде отказана.

Икономическият оператор е длъжен да провери дали е издадено разрешение за планираната сделка и да прецени дали разрешението и документът за самоличност изглеждат автентични. Препоръчва се държавите членки да използват образеца на разрешение, включен в приложение III към Регламента. Икономическите оператори могат да проверят разрешението, като се свържат с компетентния орган на държавата членка, която го е издала.

Освен това от икономическият оператор се изисква да запази информацията относно документа за самоличност и разрешението на масовия потребител в продължение на 18 месеца след датата на трансакцията. Като минимум икономическите оператори следва да записват името на документа за самоличност и разрешението, както и номерата и на двата документа. От икономическите оператори не се изисква да съхраняват копие от разрешението, но могат да го правят в съответствие с приложимото законодателство за защита на данните. Съществува специална уебстраница на Европейската комисия, на която предприятията и организациите могат да разберат какво трябва да направят, за да се съобразят с правилата на ЕС за защита на данните ⁽³⁾.

Накрая, от икономическия оператор се изисква да отбелязва количеството на прекурсора на взривни вещества под ограничение в разрешението. Целта на регистрирането на покупките на прекурсори на взривни вещества под ограничение е икономическите оператори да могат да забележат дали даден притежател на разрешение евентуално надвишава максималното количество на прекурсорите на взривни вещества под ограничение или дали има нещо подозрително в комбинацията от покупки. Например, ако притежател на разрешение в относително кратък срок е направил покупки, които заедно надвишават максималното количество на прекурсорите на взривни вещества под ограничение, което може да притежава, това може да е признак за подозрително поведение. В този случай на икономическия оператор се препоръчва да се свърже с националната точка за контакт (член 9, параграф 4)

IV.1.1. Конкретни препоръки за дистанционните продажби

На икономическите оператори се препоръчва да поискат сканирано копие от разрешението и документа за самоличност на клиента, така че да могат да проверят тази информация възможно най-рано (например преди приключването на трансакцията), но най-късно преди момента на доставка на прекурсорите на взривни вещества под ограничение (вж. съображение 14). От икономическите оператори не се изисква да съхраняват копие от разрешението, но могат да го правят в съответствие с приложимото законодателство за защита на данните. Съществува специална уебстраница на Европейската комисия, на която предприятията и организациите могат да разберат какво трябва да направят, за да се съобразят с правилата на ЕС за защита на данните ⁽⁴⁾.

Документът за самоличност може освен това да бъде проверен лично при доставката или чрез други средства, например чрез механизмите, предвидени в Регламент (ЕС) № 910/2014 ⁽⁵⁾. Важно е да се отбележи, че отговорността за проверката продължава да се носи от икономическия оператор, дори когато услугите за доставка са инструктирани да проверяват документите.

Фактът, че разрешението и документът за самоличност са проверени, както и начинът, по който това е било направено, трябва да бъдат документирани.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на ЕВРОПЕЙСКИЯ парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_en

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_en

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

Трансакцията може да бъде записана в разрешението при доставката, като в този случай икономическият оператор следва да инструктира за тази цел лицето, извършващо доставката.

Стъпки, които трябва да предприеме икономическият оператор:

- Да поиска от клиента да предостави сканирано копие на разрешението и документа си за самоличност (или да провери документа му за самоличност по електронен път). Да провери дали лицето, което притежава разрешението, е същото като лицето от документа за самоличност.
- Да провери дали закупеният продукт отговаря на условията на разрешението: i) Вещество; ii) Концентрация; iii) Количество.
- Ако от клиентите се изисква да се регистрират за акаунт на клиента, можете да им дадете възможност да качат сканирано копие от разрешението си в своя акаунт.

Стъпки, които трябва да предприеме лицето, извършващо доставката, преди да предаде прекурсорите на взривни вещества под ограничение:

- Да провери дали снимката в документа за самоличност отговаря на лицето и дали референтният номер съответства на референтния номер на заглавната страница на разрешението. Прекурсорът на взривни вещества под ограничение следва да се дава само на притежателя на разрешението. Той не може да бъде оставен на друго лице.

IV.2. Продажби на професионални потребители или на други икономически оператори

Масовият потребител не следва да може да придобива прекурсори на взривни вещества под ограничение, като твърди, че е професионален потребител или икономически оператор. Ако потенциален клиент твърди, че е професионален потребител или икономически оператор, Регламентът изисква от икономическите оператори да проверяват за всяка трансакция, че потенциалният клиент е професионален потребител или друг икономически оператор. Тази проверка се изисква, освен ако такава проверка на този потенциален клиент вече е била извършена в срок от една година преди датата на тази трансакция и трансакцията не се отклонява съществено от предходните трансакции (член 8, параграфи 2 и 3).

Икономическият оператор е длъжен да попита потенциалния клиент относно търговската дейност, стопанската дейност или професията му, както и относно предвидената употреба от страна на потенциалния клиент на прекурсорите на взривни вещества под ограничение. За проверката на предвидената употреба на прекурсора на взривни вещества под ограничение от икономическия оператор се изисква да прецени дали предвидената употреба съответства на стопанската дейност, занятието или професията на потенциалния клиент. Икономическите оператори могат да се обръщат към своя компетентен орган, ако имат въпроси относно общото използване на прекурсори на взривни вещества под ограничение и типичните продукти, които ги съдържат.

Ако са налице основателни причини за съмнение в законосъобразността на предвидената употреба или в намеренията на потенциалния клиент да използва за законна цел прекурсора на взривни вещества под ограничение, икономическите оператори могат да откажат трансакцията. Трансакцията следва да се докладва на националната точка за контакт, ако има основателни причини да се подозира, че веществото или сместа са предназначени за незаконно производство на взривни вещества (вж. също раздел V относно докладването на подозрителни трансакции).

Икономическите оператори следва също така да проверяват дали потенциалният клиент е упълномощен да действа от името на своето дружество или институция. Лицето, представляващо потенциалния клиент, следва да може да представи потвърждение от своя работодател, че му е разрешено да купува или получава прекурсори на взривни вещества под ограничение от името на работодателя. Например не е вероятно студент в университет да бъде упълномощен да закупува продукти от името на университета си, дори ако студентът знае цялата информация за университета (адрес, номер по ДДС и др.) и може да изглежда като професионален потребител, тъй като познава добре обичайната употреба на продуктите.

В продължение на 18 месеца от датата на трансакцията от икономическия оператор се изисква да пази информацията относно:

- документа за самоличност на лицето, упълномощено да представлява потенциалния клиент;
- търговската дейност, занятието или професията, заедно с търговската фирма на дружеството, адреса и идентификационния номер по ДДС или всеки друг имащ отношение регистрационен номер на дружеството, ако има такъв, на потенциалния клиент;
- предвидената употреба на прекурсора на взривни вещества под ограничение.

За да се гарантира, че е предоставена цялата информация, на икономическия оператор се препоръчва да поиска от потенциалния клиент да попълни „декларацията на клиента“ съгласно приложение IV от Регламента. За запазване на информацията относно документа за самоличност икономическите оператори следва да записват като минимум името, фигуриращо на документа за самоличност, и номера му. Съществува специална уебстраница на Европейската комисия, на която предприятията и организациите могат да разберат какво трябва да направят, за да се съобразят с правилата на ЕС за защита на данните ⁽⁶⁾.

Информацията в контекста на проверката следва да се предоставя при всяка трансакция, освен ако такава проверка на този потенциален клиент вече е била извършена в срок от една година преди датата на тази трансакция и трансакцията не се отклонява съществено от предходните трансакции. Примери за признаци за значително отклонение са:

- Ако потенциалният клиент иска да закупи много по-голямо количество от прекурсора на взривни вещества под ограничение, без да има логично обяснение;
- Ако е налице промяна в адреса на потенциалния клиент;
- Ако е налице промяна в адреса или метода на доставка;
- Ако е налице промяна в метода на плащане;
- Ако е налице промяна в данните за контакт на потенциалния клиент.

IV.2.1. Конкретни препоръки за дистанционните продажби

На икономическите оператори се препоръчва да използват декларацията на клиента в приложение IV към Регламента, за да поискат необходимата информация от професионални потребители или други икономически оператори с цел да удостоверят, че потенциалният клиент е професионален потребител или друг икономически оператор.

На икономическите оператори се препоръчва да поискат сканирано копие от документа за самоличност на клиента, така че да могат да проверят тази информация възможно най-рано (например преди приключването на трансакцията), но най-късно преди момента на доставка на прекурсорите на взривни вещества под ограничение (съображение 14). Съществува специална уебстраница на Европейската комисия, на която предприятията и организациите могат да разберат какво трябва да направят, за да се съобразят с правилата на ЕС за защита на данните ⁽⁷⁾.

Документът за самоличност може освен това да бъде проверен лично при доставката или чрез други средства, например чрез механизмите, предвидени в Регламент (ЕС) № 910/2014 ⁽⁸⁾. Важно е да се отбележи, че отговорността за проверката остава за икономическия оператор, дори когато службите за доставка са инструктирани да проверяват документите. Фактът, че документът за самоличност е проверен, както и начинът, по който това е било направено, трябва да бъдат документиран.

Съгласно Регламента икономическите оператори, когато продават на професионален потребител или на друг икономически оператор, изискват документ за самоличността на лицето, което има право да представлява потенциалния клиент (член 8, параграф 2). В Регламента се обяснява също, че е от съществено значение идентифицирането на всички участници във веригата на доставки и на всички клиенти, независимо дали са масови потребители, професионални потребители или икономически оператори (съображение 13). Прекурсорите на взривни вещества под ограничение могат да причинят значителни вреди, ако бъдат отклонени и използвани за производство на самоделни взривни вещества, и затова следва да се установи, че дадено лице, което закупува или получава прекурсори на взривни вещества под ограничение от името на своя работодател, действително е упълномощено да представлява работодателя си за тези конкретни действия. Препоръчва се също да се изиска доказателство за доставянето на прекурсора на взривни вещества под ограничение и идентифициране на подписа на лицето, действащо от името на клиента, за да се подпомогне идентифицирането на всички участници във веригата на доставки.

Стъпки, които трябва да предприеме икономическият оператор:

- Да поиска от клиента да попълни декларацията на клиента и да предостави сканирано копие на документа си за самоличност (или да провери документа им за самоличност по електронен път).
- Да провери дали лицето, закупуващо стоките, има разрешение да закупува прекурсори на взривни вещества под ограничение от името на своето дружество или институция.
- Да провери дали закупеният продукт отговаря на информацията от декларацията на клиента: i. Вещество ii. Концентрация iii. Количество.

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_en

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_en

⁽⁸⁾ ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73.

- Да прецени дали предвидената употреба съответства на стопанската дейност, занятието или професията на потенциалния клиент. Ако не съответства, трансакцията или опитът за трансакция следва да бъде докладвани като подозрителна трансакция (вж. раздел V) и трансакцията може да бъде отказана.
- Да провери дали лицето, получаващо стоките, има разрешение да получава прекурсори на взривни вещества под ограничение от името на своето дружество или институция.

IV.3. Възможни мерки от страна на онлайн местата за търговия

От онлайн местата за търговия се изисква да вземат мерки, за да гарантират, че техните ползватели, когато предоставят прекурсори на взривни вещества под ограничение чрез услугите на онлайн местата за търговия, спазват задълженията за проверка и записване (член 8, параграф 5).

Това изискване за онлайн пазарите се прилага в допълнение към изискването по член 7, параграф 3, че онлайн местата за търговия трябва да гарантират, че съответните ползватели са информирани за задълженията си съгласно Регламента (вж. раздел VI.3 по-долу). Докато обаче член 7, параграф 3 се отнася до ползватели, които предоставят *регулирани* прекурсори на взривни вещества, член 8, параграф 5 се отнася до ползватели, които предоставят прекурсори на взривни вещества *под ограничение* чрез услугите на онлайн местата за търговия.

За продажбите на масовия потребител икономическите оператори следва да проверят документа за самоличност и разрешението (член 8, параграф 1). При продажби на професионален потребител или на друг икономически оператор икономическите оператори следва да проверяват дали потенциалният клиент е професионален потребител или друг икономически оператор, като изискват определена информация, включително документа за самоличност на потенциалния клиент (член 8, параграф 2). Като първа мярка онлайн местата за търговия следва да информират икономическия оператор за тези задължения за проверка, например като информират икономическия оператор при абонамент за услугата на онлайн мястото за търговия, като използват съобщения за предупреждение и т.н.

Както се посочва в съображение 15 от Регламента, освен тази първа мярка онлайн местата за търговия следва по силата на член 8, параграф 5 да предприемат и други мерки, за да помогнат на ползвателите да изпълнят горепосочените задължения. Например онлайн местата за търговия могат да предлагат инструменти, които позволяват на съответните ползватели, които предоставят прекурсори на взривни вещества под ограничение, да проверяват автентичността на разрешението (за трансакции между търговци и клиенти) или декларацията на клиента по приложение IV от Регламента (за търговски трансакции), или да предоставят на съответните ползватели лесен достъп до тези документи.

От съображение 16 от Регламента следва, че по член 8, параграф 5 не се изисква от онлайн местата за търговия да извършват общ мониторинг на услугите си с цел да се гарантира, че съответните ползватели спазват задълженията си по член 8 (или друга разпоредба) от Регламента. Действително от формулировката на член 8, параграф 5 става ясно, че онлайн местата за търговия трябва да *спомогнат* за това съответните *ползватели* да спазват задълженията за проверка по член 8. С други думи, независимо от задълженията за онлайн местата за търговия по член 8, параграф 5, отговорността за проверката продължава да бъде на ползвателите, които предоставят регулирани прекурсори на взривни вещества чрез услугите, предоставяни от онлайн местата за търговия.

РАЗДЕЛ V

РАЗПОЗНАВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА ПОДОЗРИТЕЛНИ ТРАНСАКЦИИ И ЗНАЧИТЕЛНИ ЛИПСИ И КРАЖБИ

От икономическите оператори и онлайн местата за търговия се изисква да докладват на националните точки за контакт на държавите членки за опити за извършване на подозрителни трансакции или за извършени подозрителни трансакции, както и за значителни липси и кражби на регулирани прекурсори на взривни вещества (член 9, параграфи 4 и 5). От масовите потребители, които са придобили прекурсори на взривни вещества под ограничение, се изисква да докладват за значителни липси и кражби на прекурсори на взривни вещества под ограничение на националните точки за контакт на държавите членки (член 9, параграф 6).

Координатите за връзка на националните точки за контакт могат да бъдат намерени на уебсайта на Европейската комисия ⁽⁹⁾. Подозрителните трансакции следва да бъдат докладвани на националната точка за контакт на държавата членка, в която е извършена подозрителната трансакция или е направен опит да бъде извършена такава трансакция.

На държавите членки се препоръчва да гарантират, че лицето, което докладва за дадена подозрителна трансакция или значителна липса или кражба, е добре защитено (т.е. не се разкриват ненужно подробности за докладващия, например на работното им място).

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf

Член 3, параграф 7: „подозрителна трансакция“ означава всяка трансакция с регулирани прекурсори на взривни вещества, за която — след като се вземат предвид всички имащи отношение фактори — има основателни причини да се подозира, че веществото или сместа са предназначени за незаконно производство на взривни вещества.

Подозрителната трансакция включва всяко закупуване (или опит за закупуване) на един или повече регулирани прекурсори на взривни вещества или смеси, съдържащи такива прекурсори, което се отклонява от обичайните очаквания или взаимодействия, независимо от концентрацията на регулираните прекурсори на взривни вещества, освен ако не са изключени от определението за „регулирани прекурсори на взривни вещества“ в съответствие с член 3, параграф 13.

От определението за „регулирани прекурсори на взривни вещества“ се изключват „хомогенни смеси от повече от пет съставки, в които концентрацията на всяко вещество, посочено в приложение I или II, е под 1 масов процент“ (член 3, параграф 13). За разлика от това продукти, съдържащи пет или по-малко съставки с по-висока концентрация на регулирани прекурсори на взривни вещества, са обхванати от този регламент.

Освен това има случаи, в които продукти, съдържащи прекурсори, стават толкова трудни за използване за производството на самоделни взривни вещества, че няма вероятност да представляват заплаха. Това зависи от много фактори, включително концентрацията на прекурсора в продукта, количеството на продукта и сложния състав на продукта.

Даден продукт е привлекателен като прекурсор на взривни вещества, ако отговаря на едно от следните изисквания:

- i) прекурсорното вещество е в чисто състояние или под формата на обикновена смес, независимо от концентрацията, или
- ii) прекурсорното вещество е в състояние на комплексна смес, но при относително висока концентрация.

Примери за (i) са чисти прекурсори и смеси/разтвори на прекурсор в едно или само няколко други вещества/разтворители. Независимо от концентрацията, в много случаи може да е относително лесно от такъв продукт да се извлече и обогати прекурсорът. За продукти, които отговарят на това описание, следва да се докладват всички подозрителни трансакции, кражби или липси, освен ако има основателни причини това да не се прави.

Примери за ii) са смеси, съдържащи много съставки, но при които прекурсорът се предлага в такава висока концентрация, че дори със сложна процедура за екстракция със слаб процент на извличане прекурсорът може да бъде извлечен в количество, което би могло да се използва за производството на самоделни взривни вещества. За продукти, които отговарят на това описание, трябва по принцип да се докладва само ако количествата в трансакцията (или опита за извършване на трансакция) надвишават обичайните количества за домашна употреба.

Азотните торове, при които концентрацията на азот (N) по отношение на амониев нитрат или някоя от нитратните соли, изброени в приложение III, е под 3 % N в масови проценти, по принцип не са повод за безпокойство.

V.1. Обхват на задължението

- Задължението за докладване обхваща продажбите на **всяко лице**, независимо дали е масов потребител, професионален потребител или икономически оператор.
- Икономическите оператори и онлайн местата за търговия имат **правото да откажат** подозрителна трансакция. Правото да се откаже трансакция не следва да излага на риск персонала на търговците на дребно. От служителите не се изисква да откажат трансакцията, особено ако има опасения във връзка с личната им безопасност (т.е. ако считат, че потенциалният клиент би могъл да бъде опасен). Ако трансакция бъде отказана поради риск за личната безопасност на персонала, тя следва да се докладва като опит за подозрителна трансакция. Ако трансакция не е отказана поради риск за личната безопасност на персонала на търговеца на дребно, трансакцията следва да бъде докладвана като подозрителна трансакция, след като бъде извършена.
- Тъй като времето е от съществено значение за предотвратяване на евентуални терористични атаки, докладването следва да се извърши в **срок от 24 часа** след определянето на трансакцията като подозрителна (член 9, параграф 4). Препоръчително е подозрителната трансакция да се докладва възможно най-бързо.
- За да се откриват подозрителните трансакции, икономическите оператори и онлайн местата за търговия въвеждат подходящи, разумни и пропорционални **процедури за откриване на подозрителни трансакции**, пригодени към специфичната среда, в която се предлагат регулираните прекурсори на взривни вещества (вж. раздел V.4).
- Задължението за докладване се прилага за **всички вещества**, изброени в приложения I и II от Регламента, **независимо от концентрацията им**. От определението за „регулирани прекурсори на взривни вещества“ обаче се изключват хомогенни смеси от повече от пет съставки, в които концентрацията на всяко вещество, посочено в приложение I или II, е под 1 масов процент. Това означава, че няма задължение за докладване на подозрителни трансакции, както и на значителни липси и кражби на такива хомогенни смеси.

V.2. Какво може да се квалифицира като подозрително?

Член 3, параграф 7: „подозрителна трансакция“ означава всяка трансакция с регулирани прекурсори на взривни вещества, за която — след като се вземат предвид всички имащи отношение фактори — има основателни причини да се подозира, че веществото или сместа са предназначени за незаконно производство на взривни вещества.

Подозрителната трансакция включва всяко закупуване (включително опит за закупуване) на един или повече регулирани прекурсори на взривни вещества или смес, съдържаща такива прекурсори, което се отклонява от обичайните очаквания или взаимодействие.

Преценката дали дадена трансакция е подозрителна следва да се прави за всеки случай поотделно. Наличието на един или повече признаци следва да повиши нивото на внимание на икономическия оператор или на онлайн мястото за търговия, но не задейства непременно задължението за докладване на дадена трансакция като подозрителна. Същевременно в някои случаи присъствието на един признак може да се възприеме от икономическия оператор или онлайн мястото за търговия като подозрително, като в този случай за трансакцията следва да се докладва възможно най-бързо и в рамките на 24 часа.

В този раздел се дава списък с признаци за подозрително поведение въз основа на показателите, предвидени в Регламента (член 9, параграф 1). Признаците бяха определени в консултация с представители на държавите членки и химическата промишленост въз основа на опита от подозрителни трансакции.

Не всички признаци се прилагат за всяка среда или ситуация (например онлайн продажби/офлайн продажби); онлайн местата за търговия и икономическите оператори биха могли да използват раздела, за да определят какво е релевантно за тяхната стопанска дейност. Списъкът не е изчерпателен, а е предназначен да служи като референтен инструмент за идентифициране на възможни подозрителни трансакции. Моля, имайте предвид, че използването на тези признаци не следва да има дискриминационен ефект и следва да бъде в пълно съответствие с разпоредбите на Хартата на основните права на ЕС, както и с приложимите правила за защита на данните и неприкосновеност на личния живот.

Възможни **признаци** за подозрително поведение са например, когато даден клиент:

- Изглежда нервен и избягва въпроси, или не принадлежи към обичайния тип клиенти.
- Прави опит за закупуване на необичайно количество продукт, необичайни комбинации или необичайни концентрации на продукти.
- Не е запознат с обичайната(ите) употреба(и) на продукта(ите), нито с инструкциите за боравене с него(тях).
- Не желае да сподели за какво възнамерява да използва продукта(ите).
- Отказва алтернативни продукти или продукти с по-ниска концентрация (която обаче е достатъчна за предложената употреба).
- Настоява за използването на необичайни методи на плащане, включително големи суми в брой.
- Не желае да предостави документ за самоличност, за място на пребиваване или когато е приложимо, за качеството на професионален потребител или икономически оператор.
- Иска използването на методи на опаковане и доставка, които се отклоняват от обичайните, препоръчаните или очакваните такива.

V.2. Какво може да се квалифицира като подозрително? (продължение)

[На разположение само на Постоянния комитет по прекурсорите]

V.3. Какво следва да се докладва?

При наличие на (опит за) подозрителна трансакция или значителни липси или кражба (вж. раздел V.2 за признаците) се препоръчва на националната точка за контакт да се съобщат подробностите, които може да са от значение за предотвратяване на злоупотреба с регулирани прекурсори на взривни вещества, доколкото тези подробности са известни на икономическия оператор, онлайн мястото за търговия, професионалния или масовия потребител.

Релевантните подробности могат да включват:

- Лични данни, като имената на лицето

- Данни за трансакцията, например номер на трансакцията, кога е извършена покупката, продукти и количества
- Височина, телосложение, цвят на косата и прическа, брада/мустаци (за офлайн продажби)
- Отличителни белези, като например: татуировки, пийърсинг, белези (за офлайн продажби)
- Кадри от вътрешна система за видеонаблюдение (CCTV) (за офлайн продажби)
- Регистрационен номер, марка и модел на използваното от клиента превозно средство (за офлайн продажби)

Икономическите оператори, както и професионалните потребители следва да докладват (опити за) подозрителни трансакции на съответната национална точка за контакт в рамките на 24 часа, след като преценят, че трансакцията е подозрителна (член 9, параграф 4). Икономическите оператори, професионалните и масовите потребители следва да докладват за значителни липси и кражби в рамките на 24 часа след откриването им (член 9, параграф 5 и 6).

Обработването на лични данни, свързано с докладването на подозрителни трансакции, следва да се извършва в съответствие с Общия регламент относно защитата на данните и Директива (ЕС) 2016/680 (вж. съображение 22).

V.4. Процедури за откриване на подозрителни трансакции

V.4.1. Въведение

Член 9, параграф 2: Икономическите оператори и онлайн местата за търговия въвеждат подходящи, разумни и пропорционални процедури за откриване на подозрителни трансакции, пригодени към специфичната среда, в която се предлагат регулираните прекурсори на взривни вещества.

Всички икономически оператори и онлайн места за търговия следва да интегрират в работните си методи мерки, проверки и/или механизми, позволяващи идентифицирането на подозрителна дейност, като за това могат да използват списъка с възможни признаци в раздел V.2. Тези мерки, проверки и/или механизми следва да бъдат пригодени към специфичната среда, в която се предоставят регулираните прекурсори на взривни вещества. Следователно описаните по-долу процедури за откриване не винаги ще се прилагат за всяка бизнес среда.

Кои процедури за откриване са подходящи, разумни и пропорционални зависи от различни фактори, като размера и икономическия капацитет на икономическия оператор или онлайн мястото за търговия. Процедурите за откриване следва да са пригодени към специфичната среда, в която се предлагат регулираните прекурсори на взривни вещества, например процедурите за откриване може да са различни за икономическите оператори, извършващи дейност офлайн, и тези, извършващи дейност онлайн. Друг фактор, който следва да се вземе предвид, е ефектът на тези процедури върху основните права на съответния масов или професионален потребител и икономически оператор (вж. също раздел V.4.3 по-долу).

За онлайн местата за търговия, съгласно посоченото съответно в съображения 15 и 16, съответните процедури следва да са надлежно пригодени към специфичната онлайн среда, и въпросните задължения не следва да представляват задължение за общ мониторинг. Освен това онлайн местата за търговия не следва да носят отговорност за трансакции, които не са били открити, въпреки че онлайн мястото за търговия е въвело подходящи, разумни и пропорционални процедури за откриване на такива подозрителни трансакции.

V.4.2. Процедури

Съществено важно е подозрителните трансакции да се установяват възможно най-рано, тъй като времето между извършването на подозрителната трансакция и действително използване на самоделно взривно устройство може да е ограничено. Осведомеността сред персонала е от ключово значение за установяването на подозрителна дейност въз основа на признаците в раздел V.2. За да се повиши тази осведоменост и за да може да се идентифицират възможните признаци, посочени в раздел V.2, **икономическите оператори** могат да предприемат редица мерки:

- Поставяне на брошури или плакати, изброяващи признаците на подозрително поведение, за персонала, занимаващ се с предлагането на регулирани прекурсори на взривни вещества (така че информацията да не е видима за клиентите);
- Във физическите магазини продуктите, съдържащи регулирани прекурсори на взривни вещества, могат да бъдат излагани сред специално предназначени пътеки, така че персоналят да вижда по-добре продуктите и потенциалните клиенти.
- При сделките „лице в лице“ продавачите могат да задават въпроси на клиента въз основа на горепосочените признаци, като например предвидената употреба на продукта.

В по-общ план и с цел спазване на задължението за прилагане на подходящи, разумни и пропорционални процедури **както за икономическите оператори, така и за онлайн местата за търговия** процедурите, посочени в член 9, параграф 2, биха могли да включват автоматизирани процедури, например търсене на потенциално подозрителни трансакции чрез използване на ключови думи, свързани с наименованията на регулираните прекурсори на взривни вещества. Където е осъществимо, тези автоматизирани процедури биха могли да са насочени към покупки, отнасящи се до комбинация от регулирани прекурсори на взривни вещества и вещества, които заедно могат да се използват за производството на някои типични експлозиви. Чрез автоматизираните процедури също така биха могли да се вземат под внимание многократните покупки от един и същ клиент (например редица по-малки покупки, които, взети заедно, биха могли да са подозрителни), например чрез свързване на определена информация за клиентите.

Икономическите оператори и онлайн местата за търговия се насърчават да обсъдят с националните точки за контакт или компетентните органи на държавите членки, в които осъществяват дейност, какви ключови думи биха могли да се използват за евентуални алгоритми, както и да установят канал за обратна връзка за докладването за подозрителни трансакции, който да даде възможност на икономическите оператори и онлайн местата за търговия допълнително да усъвършенстват процедурите си за откриване. Списък ⁽¹⁰⁾ на националните точки за контакт и компетентните органи може да бъде намерен на уебсайта на Европейската комисия.

Икономическите оператори и онлайн местата за търговия могат също така да проведат мерки за откриване на подозрителни трансакции спрямо извършени в миналото трансакции. Една такава мярка е търсенето на данни със задна дата, т.е. извършване на редовен преглед на минали трансакции за регулирани прекурсори на взривни вещества, независимо дали са извършени във физически магазини, или на уебсайт. На икономическите оператори и на онлайн местата за търговия се препоръчва да извършват такъв преглед на редовни интервали от време, например веднъж седмично или веднъж месечно (например в зависимост от броя на трансакциите), като се акцентира върху броя на продадените регулирани прекурсори на взривни вещества, техните количества и географското местоположение на трансакциите. В случай на нередност на икономическите оператори и онлайн местата за търговия се препоръчва да се свържат с националните точки за контакт на държавата членка.

И накрая, онлайн местата за търговия биха могли да въведат бутон за сигнализиране, за да могат икономическите оператори да маркират подозрителни трансакции. Във всеки случай икономическите оператори и онлайн местата за търговия следва да докладват на националната точка за контакт за подозрителните трансакции в рамките на 24 часа, след като ги преценят за подозрителни. Един бутон за сигнализиране би могъл да предложи допълнително ниво на сигурност, давайки възможност икономическите оператори директно да сигнализират на онлайн местата за търговия за потенциални подозрителни трансакции, извършвани на тяхна платформа. Онлайн местата за търговия могат също така да въведат бутон за сигнализиране, за да могат потребителите да маркират предложени продукти, които са забранени или са под ограничение.

V.4.3. *Зачитане на правата и спазване на приложимото законодателство*

При разработването и прилагането на процедурите за откриване, разгледани по-горе, икономическите оператори и онлайн местата за търговия следва винаги да гарантират, че (основните) права на засегнатите лица и приложимото законодателство са надлежно спазени.

По-специално, когато процедурите са свързани с обработването на лични данни, следва да се спазват правилата на Общия регламент относно защитата на данните. Съществува специална уебстраница на Европейската комисия в помощ на предприятията при прилагането на тези правила, на която предприятията и организациите могат да разберат какво трябва да направят, за да се съобразят с правилата на ЕС за защита на данните ⁽¹¹⁾. Освен това особено когато се използват алгоритми или други автоматизирани способности следва да се предвидят адекватни гаранции, като например осигуряване на контрол, извършван от подходящо обучен персонал, с цел избягване на грешки.

При разработването на автоматизирани процедури икономическите оператори и онлайн местата за търговия следва винаги да гарантират надлежна защита на основните права.

V.5. **Откриване и докладване на значителни липси и кражби**

От икономическите оператори и професионалните потребители се изисква да докладват на националните си точки за контакт за значителни липси и кражби на регулирани прекурсори на взривни вещества в рамките на 24 часа след откриването (член 9, параграф 5). От масовите потребители, които са придобили прекурсори на взривни вещества под ограничение с разрешение, се изисква да докладват на националната точка за контакт за значителни липси и кражби на прекурсори на взривни вещества под ограничение в рамките на 24 часа след откриването (член 9, параграф 6). Икономическите оператори, професионалните и масовите потребители следва да правят преценка на всеки случай поотделно за това дали липсите или кражбите са значителни.

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/reform/rules-business-and-organisations_en

Дали дадена кражба или липса е „значителна“ зависи от това дали количеството е необичайно при отчитане на всички обстоятелства по случая (например обстоятелства, сочещи обикновена кражба от магазин, може да не са подозрителни). Важно е да се отбележи, че потенциално смъртоносни взривни вещества могат да бъдат произведени от сравнително малки количества прекурсори. При съмнение дали кражбата или липсата е значителна от икономическите оператори, професионалните потребители и масовите потребители се изисква да се свържат с националната точка за контакт на държавата членка.

Има редица примерни мерки за откриване на липси и кражби:

- Водене на подробен опис на покупките, продажбите и наличностите на регулирани прекурсори на взривни вещества и смеси;
- Периодична проверка на наличностите, за да се открият липси.

Законодателството, свързано с безопасността⁽¹²⁾, изисква воденето на инвентар на някои опасни вещества. Когато икономическите оператори вече поддържат такъв инвентар, препоръчва се повторното му използване във възможно най-голяма степен, вместо да се прави нов отделен инвентар за целите на откриването на липси и кражби на регулирани прекурсори на взривни вещества.

За да се предотвратят значителни липси и кражби, е важно съхранението да е сигурно. Моля, вижте раздел VII за повече информация относно мерките, които икономическите оператори, професионалните потребители и масовите потребители могат да предприемат, за да направят складовите си помещения по-сигурни.

РАЗДЕЛ VI

ИНФОРМИРАНЕ НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ

VI.1. Продажби на други икономически оператори

За да приложат ограниченията и мерките за контрол по Регламента, икономическите оператори, които продават на професионални или на притежаващи разрешение масови потребители, следва да могат да разчитат на информацията, предоставяна нагоре по веригата на доставки.

Член 7, параграф 1: Икономически оператор, който предоставя на друг икономически оператор прекурсор на взривни вещества под ограничение, информира този икономически оператор, че за придобиването, въвеждането, притежаването или употребата на този прекурсор от масовия потребител се прилага ограничение съгласно член 5, параграфи 1 и 3.

Икономически оператор, който предоставя на друг икономически оператор регулиран прекурсор на взривни вещества, информира този икономически оператор, че за придобиването, въвеждането, притежаването или употребата на този регулиран прекурсор от масовия потребител се прилагат задължения за докладване съгласно член 9.

Както бе обяснено в раздел V, регулираните прекурсори на взривни вещества се определят като веществата, посочени в приложения I и II към Регламента, с изключение на хомогенни смеси от повече от 5 съставки, в които концентрацията на всяко вещество, посочено в приложения I или II, е под 1 масов процент (член 3, параграф 13).

Регламентът оставя на икономическия оператор да реши какво форма да приеме задължението за информиране на веригата на доставки. Препоръчително е информацията да се предоставя в писмен вид, така че да има документация за това дали веригата на доставки е била информирана. При извършване на инспекция органите за инспекция могат да поискат документация за това дали и по какъв начин веригата на доставки е била информирана. Освен това наличието на информация в писмен вид улеснява всички участници във веригата на доставки да удостоверят спазването на задълженията си съгласно Регламента.

Икономическият оператор може да включи информацията в информационния лист за безопасност, съставен в съответствие с приложение II към Регламент (ЕО) № 1907/2006⁽¹³⁾ (Регламент REACH), в раздел 15 относно информацията за нормативната уредба. Предимството на информационния лист за безопасност е, че той се използва широко в химическата промишленост, така че много икономически оператори са свикнали да получават най-актуалната информация чрез него.

⁽¹²⁾ Вж. например член 7 от Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 1).

⁽¹³⁾ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

Съгласно член 31, параграф 9 и член 32 от Регламента REACH икономическите оператори ⁽¹⁴⁾, които доставят на други икономически оператори ⁽¹⁵⁾ вещество или смес, се задължават да актуализират информацията в информационния лист за безопасност незабавно, наред с другото, когато е налице нова информация, която може да се отрази на мерките за управление на риска, налична е нова информация за опасностите или е наложено ограничение. Други начини за информиране на следващия икономически оператор са например включването на информацията във фактурата, в договорите или в документа за доставка.

Примерен текст за информиране на веригата на доставки

За прекурсори на взривни вещества под ограничение:

„За придобиването, въвеждането, притежаването или употребата на този продукт от масовия потребител се прилага ограничение съгласно Регламент (ЕС) 2019/1148. Всички подозрителни трансакции и значителни липси и кражби следва да се докладват на съответната национална точка за контакт. Моля, вж. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf.“

За регулирани прекурсори на взривни вещества, които не са под ограничение:

„За този продукт се прилагат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/1148: всички подозрителни трансакции и значителни липси и кражби следва да се докладват на съответната национална точка за контакт. Моля, вж. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf.“

VI.2. Продажби на професионални потребители или масови потребители

Член 7, параграф 2: Икономически оператор, който предоставя регулирани прекурсори на взривни вещества на професионален или масов потребител, трябва да гарантира и да е в състояние да докаже на националните органи за инспекция, посочени в член 11, че неговите служители, участващи в продажбата на регулирани прекурсори на взривни вещества:

- а) са осведомени кои от предоставяните от него продукти съдържат регулирани прекурсори на взривни вещества;
- б) са получили указания относно задълженията по членове 5—9.

С цел да гарантират, че служителите са осведомени кои от техните продукти съдържат регулирани прекурсори на взривни вещества, икономическите оператори могат да включват информация, че даден продукт съдържа прекурсор на взривни вещества, в баркода на този продукт. Освен това икономическите оператори биха могли да осигурят плакати за служителите си (без да правят тези плакати публично достояние), в които се посочват продуктите, които те продават, съдържащи такива регулирани прекурсори на взривни вещества. Друг метод е на рафтовете да се излагат продукти, имитиращи оригиналните продукти, съдържащи регулирани прекурсори на взривни вещества. При продажба служителите ще трябва да отидат в склада, за да вземат действителния продукт, като това спомага за насочване на вниманието към обстоятелството, че се касае за продукт, за който се прилагат специални задължения. Като алтернатива продуктите, съдържащи регулирани прекурсори на взривни вещества, могат да бъдат съхранявани зад щанда, т.е. да няма свободен достъп до тях, с което клиентите ще са принудени да се обърнат към служителите при придобиване на съответния продукт. Съгласно различни законодателни актове също се изисква редовното предоставяне на инструкции. Така например в определени случаи законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд ⁽¹⁶⁾ изисква служителите да бъдат инструктирани относно подходящи предпазни мерки и действия, които да предприемат, за да се предпазят, когато боравят с опасни химични агенти на работното място. Инструкциите, изисквани по член 7, параграф 2, могат да бъдат комбинирани с такива инструкции относно здравословните и безопасни условия на труд.

VI.3. Мерки от страна на онлайн местата за търговия с цел информиране на ползвателите им

Член 7, параграф 3: Онлайн мястото за търговия взема мерки, за да гарантира, че когато предоставят регулирани прекурсори на взривни вещества чрез предлаганите от него услуги, неговите ползватели са информирани за задълженията си съгласно настоящия регламент.

С цел спазване на член 7, параграф 3, онлайн местата за търговия следва да предоставят информация относно задълженията по Регламента по ясен и ефективен начин (вж. съображение 15). Изискването за яснота предполага, че въпросната информация следва по-специално да бъде конкретна и лесна за разбиране. Изискването за ефективност предполага по-специално информацията да се предоставя проактивно, своевременно и така, че да е лесно достъпна. Ето защо когато това е

⁽¹⁴⁾ Тези икономически оператори са включени в определението за „доставчик“ съгласно член 3, параграф 32 от Регламента REACH.

⁽¹⁵⁾ Тези икономически оператори са включени в определението за „получател“ съгласно член 3, параграф 34 от Регламента REACH.

⁽¹⁶⁾ Вж. например член 8 от Директива 98/24/ЕО на Съвета от 7 април 1998 г. за опазване на здравето и безопасността на работниците от рискове, свързани с химични агенти на работното място (ОВ L 131, 5.5.1998 г., стр. 11).

възможно, онлайн местата за търговия биха могли да информират новите ползватели за техните задължения на етапа на регистрация на платформата или качване на каталозите им, т.е. преди реалното предлагане на регулирани прекурсори на взривни вещества. Онлайн местата за търговия биха могли да включват в описанието на обхвата на дейността си и в отговорите на често задавани въпроси (или подобни документи) информация относно задълженията на съответните ползватели съгласно Регламента, включително информация за това как да докладват за подозрителни трансакции, значителни липси и кражби.

РАЗДЕЛ VII

СИГУРНОСТ ПРИ СЪХРАНЕНИЕТО

Съгласно Регламента (член 12) се изисква Комисията да предоставя информация относно режима на съхранение, гарантиращ, че регулираният прекурсор на взривни вещества се съхранява по сигурен начин. В настоящия раздел се предоставят такива насоки за масовите потребители, професионалните потребители и икономическите оператори.

VII.1. Препоръки за масовите потребители

Сигурният режим на съхранение е едно от обстоятелствата, които следва да се вземат под внимание от компетентните органи при оценяването на подадени от масови потребители заявления за разрешение на придобиване на прекурсори на взривни вещества под ограничение, съгласно член 6, параграф 1, буква г) от Регламента. На компетентните органи се препоръчва да вземат под внимание дали са въведени няколко или всички от следните мерки за гарантиране на безопасно съхранение:

- Ще се извършва контрол на това кой има достъп до съоръжението за съхранение, например дали прекурсорът на взривни вещества под ограничение ще се съхранява в заключено помещение или шкаф.
- Достъпът до обекта е ограничен, например чрез инсталиране на ограда и порта около обекта.
- Уязвимите зони около обекта са осветени.
- Инсталирани са ключалки на вратите, прозорците на приземния етаж и на всички други лесно достъпни прозорци.
- Инсталирана е алармена система против неправомерно проникване.
- Използва се видеонаблюдение.

Мерките, които масовите потребители биха могли да предприемат, за да направят зоните си за съхранение по-сигурни, зависят от редица фактори, като например количеството на прекурсорите на взривни вещества под ограничение, които притежават, тегловната концентрация на прекурсорите на взривни вещества под ограничение, които притежават, възможните комбинации от прекурсори на взривни вещества под ограничение, които притежават и т.н.

VII.2. Препоръки за професионалните потребители и икономическите оператори

Мерките, които икономическите оператори и професионалните потребители биха могли да предприемат, за да направят зоните си за съхранение по-сигурни, зависят от редица фактори, като например размера на дружеството, количеството на регулираните прекурсори на взривни вещества, които притежават, тегловната концентрация на регулираните прекурсори на взривни вещества, които притежават, възможните комбинации от регулирани прекурсори на взривни вещества, които притежават и т.н.

На дружествата, осъществяващи дейности с използване на регулирани прекурсори на взривни вещества, се препоръчва да извършват контрол до помещенията си.

Препоръчва се достъпът на други лица (посетители и изпълнители) до помещенията на дружеството да се ограничи и да подлежи на наблюдение, що се отнася до помещения, в които се произвеждат или съхраняват регулирани прекурсори на взривни вещества. На дружествата се препоръчва да имат политика за безопасно съхранение в писмена форма и въведени процедури, имащи отношение към регулираните прекурсори на взривни вещества.

Дружествата биха могли например да извършват проверки на лица и дружества, посещаващи техните помещения. Дружествата могат да съхраняват документация за посетителите в помещенията на дружеството, където се произвеждат или съхраняват регулирани прекурсори на взривни вещества.

Макар че отклоняването на химикали по принцип се извършва след продажбата, дружествата трябва да са наясно, че е възможно отклоняване или кражба в собствения им обект, и да предприемат подходящи мерки за обезпечаване на сигурността на търговските помещения срещу кражби. Засегнатите от този риск дружества извършват дейност по цялата верига на доставките:

- Производители
- Дистрибутори

- Доставчици на логистични услуги
- Клиенти

Препоръчва се повишаване на нивото на сигурност — по целесъобразност и така, че да е практически приложимо — в зоните, в които се съхраняват регулирани прекурсори на взривни вещества. Има няколко мерки, които икономическите оператори и професионалните потребители могат да предприемат, за да направят зоните си на съхранение по-сигурни:

- Сигурно складово помещение или клетки, защитаващи срещу проникване.
- Ограничаване на достъпа до местата, в които се съхраняват регулирани прекурсори на взривни вещества (напр. не се предоставя достъп на продавачи, стажанти, клиенти, посетители и т.н.).
- Ограничаване на достъпа до обекта, например чрез инсталиране на ограда и порта около него.
- Осветление за уязвимите зони около обекта.
- Във възможно най-голяма степен заключване на вратите, прозорците на приземния етаж и на всички други лесно достъпни прозорци.
- Инсталиране на алармена система против неправомерно проникване.
- Използване на видеонаблюдение.
- Периодична проверка на наличностите за откриване на липси и кражби.

Моля, имайте предвид, че някои законодателни актове, свързани с безопасността ⁽¹⁷⁾, изискват изготвянето на доклад за безопасност за някои икономически оператори, ако те притежават определени опасни вещества, намиращи се в тяхното предприятие. За икономическите оператори, за които се прилагат и Регламент (ЕС) 2019/1148 относно прекурсорите на взривни вещества, и законодателството, свързано с безопасността, се препоръчва да се съчетават мерките за сигурност и безопасност в един интегриран план. Мерките за сигурност и безопасност вероятно ще се подсилват взаимно.

⁽¹⁷⁾ Вж. например член 10 от Директива 2012/18/ЕС относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества.

Допълнение 1

Преходни периоди**1.1. Преходни периоди за разрешения**

С Регламент ((ЕС) 2019/1148 се отменя и заменя Регламент (ЕС) № 98/2013, считано от 1 февруари 2021 г. В своята преходна разпоредба (член 23) Регламентът предвижда преходен период за разрешенията в случаите, в които вече е бил установен разрешителен режим съгласно стария регламент.

За държавите членки, които вече са установили разрешителен режим съгласно Регламент (ЕС) № 98/2013, новият регламент предвижда преходен период спрямо Регламент (ЕС) № 98/2013.

Член 23, параграф 3: Независимо от параграф 2, разрешения, които са валидно издадени съгласно Регламент (ЕС) № 98/2013, продължават да бъдат валидни до по-ранната от следните две дати: датата, която първоначално е посочена в разрешението, или 2 февруари 2022 г.

Член 23, параграф 4: Всички заявления за подновяване на разрешенията, посочени в параграф 3, които са подадени на или след 1 февруари 2021 г.

Разрешенията, издадени преди 1 февруари 2021 г., остават валидни до 2 февруари 2022 г., освен ако датата на валидност е по-ранна от 2 февруари 2022 г. На и след 2 февруари 2022 г. разрешенията, издадени съгласно Регламент (ЕС) № 98/2013, повече не са валидни, дори ако са с дата на валидност след 2 февруари 2022 г.

Разрешенията, издадени на 1 февруари 2021 г. или след тази дата, са валидни за срока, определен от държавата членка, но ненадвишаващ три години (член 6, параграф 3)).

Ако след 1 февруари 2021 г. масов потребител пожелае да поднови разрешение, издадено преди 1 февруари 2021 г., това се прави в съответствие с новия регламент (по-специално в съответствие с член 6),

Препоръчва се компетентните органи на държавите членки да гарантират, че националните органи за инспекция са осведомени за преходния период за разрешенията, за да могат от своя страна да информират относно преходния период в рамките на инспекциите. Освен това на държавите членки се препоръчва да повишават осведомеността относно валидността на разрешенията сред съответните икономически оператори и онлайн места за търговия, както и сред масовите потребители, когато това е възможно.

На икономическите оператори се препоръчва да се свържат със съответния компетентен орган при съмнения относно валидността на разрешение, издадено съгласно Регламент (ЕС) № 98/2013.

1.2. Преходен период за притежаването, въвеждането и употребата от масовия потребител на прекурсори за взривни вещества под ограничение

В преходната си разпоредба (член 23) Регламентът предвижда преходен период за притежаването, въвеждането и употребата от масовия потребител на прекурсори за взривни вещества под ограничение, законни придобити съгласно Регламент (ЕС) № 98/2013.

Член 23, параграф 5: Независимо от член 5, параграф 1, притежаването, въвеждането и употребата от масовия потребител на прекурсори за взривни вещества под ограничение, които са законно придобити преди 1 февруари 2021 г., се разрешава до 2 февруари 2022 г.

Този преходен период не обхваща предоставянето на прекурсори на взривни вещества под ограничение. Следователно той не представлява преходен период за икономическите оператори, а се отнася единствено до притежаването, въвеждането и употребата от масовия потребител.

Прекурсорите на взривни вещества под ограничение, законно придобити преди 1 февруари 2021 г., които повече не могат да бъдат законно придобивани на 1 февруари 2021 г. и след тази дата, могат да се притежават, въвеждат и използват от масовия потребител до 2 февруари 2022 г.

Препоръчва се компетентните органи на държавите членки да гарантират, че националните органи за инспекция са осведомени за преходния период за притежаването, въвеждането и употребата от масовия потребител на прекурсори за взривни вещества под ограничение. Освен това на държавите членки се препоръчва, когато това е възможно, да повишават осведомеността сред масовите потребители относно преходния период за притежаването, въвеждането и употребата.

Пример

Масов потребител е закупил нитрометан с концентрация от 25 масови процента на 15 януари 2021 г., съгласно разрешеното по силата на Регламент (ЕС) № 98/2013.

Този масов потребител има право да притежава, въвежда и използва този нитрометан до 2 февруари 2022 г. На 2 февруари 2022 г. и след тази дата предоставянето на масов потребител или притежаването, въвеждането и употребата от него на този нитрометан с концентрация 25 масови процента е позволено само с разрешение, при условие че държавата членка е установила разрешителен режим за нитрометан.

Ако лицето иска да извърши същата покупка месец по-късно — на 15 февруари 2021 г. — икономическият оператор следва да откаже трансакцията, освен ако масовият потребител не разполага с разрешение.

*Допълнение 2***Контролен списък за националните органи за инспекция**

[На разположение само на Постоянния комитет по прекурсорите]

Допълнение 3

Контролен списък за съответствие за икономическите оператори, онлайн местата за търговия, професионалните потребители и масовите потребители

От държавите членки се изисква да осигуряват наличието на компетентни органи („национални органи за инспекция“), които да осъществяват контрол и инспекции за правилното прилагане на членове 5—9 от Регламента (член 11) (вж. също раздел II и допълнение 2).

Контролният списък за съответствие в настоящото допълнение може да се използва като инструмент от икономическите оператори, онлайн местата за търговия, професионалните потребители и масовите потребители, въз основа на който да преценяват дали могат да докажат съответствие с членове 5—9. Моля, имайте предвид, че проверките от страна на националните органи за инспекция могат да включват и други въпроси; поради това контролният списък не е изчерпателен.

3.1. Контролен списък за икономическите оператори

- Уведомявате ли следващия икономически оператор по веригата на доставки за прилагането на Регламента по отношение на продукта, който той предоставя (член 7, параграф 1 и раздел VI)? Можете ли да го докажете?
- Осведомени ли са Вашите служители, които продават регулирани прекурсори на взривни вещества, за това кои продукти съдържат прекурсори на взривни вещества, и дадени ли са инструкции на служителите по отношение на задълженията, наложени с Регламента (член 7, параграф 2 и раздел VI)? Можете ли да го докажете?
- Изпълнявате ли задълженията си за проверка при продажба, включително задължението за съхраняване на данни за трансакциите, и съхранявате ли тези данни в продължение на 18 месеца, считано от датата на трансакцията (член 8 и раздел IV) ⁽¹⁸⁾? Можете ли да го докажете?
- Въвели ли сте процедури за откриване на подозрителни трансакции (член 9, параграф 2 и раздел V)? Можете ли да го докажете?
- Докладвате ли за подозрителни трансакции в рамките на 24 часа от откриването им (член 9, параграф 4 и раздел V)? Можете ли да докажете, че знаете как да докладвате за подозрителни трансакции?
- Докладвате ли за значителни липси и кражби на регулирани прекурсори на взривни вещества в рамките на 24 часа след откриването им (член 9, параграф 5 и раздел V)? Можете ли да докажете, че знаете как да докладвате за значителни липси и кражби?

3.2. Контролен списък за онлайн местата за търговия

- Предприемате ли мерки, за да гарантирате, че когато предоставят регулирани прекурсори на взривни вещества посредством предлаганата от Вас услуга, ползвателите Ви са информирани за задълженията си съгласно Регламента (член 7, параграф 3 и раздел VI)? Можете ли да го докажете?
- Предприемате ли мерки с цел да спомогнете да се гарантира, че когато предоставят прекурсори на взривни вещества под ограничение посредством предлаганата от Вас услуга, ползвателите Ви спазват задълженията си по член 8 (член 8, параграф 5 и раздел IV). Можете ли да го докажете?
- Въвели ли сте подходящи, разумни и пропорционални процедури за откриване на подозрителни трансакции (член 9, параграф 2 и раздел V)? Можете ли да го докажете?
- Докладвате ли за подозрителни трансакции в рамките на 24 часа, след като ги прецените за подозрителни (член 9, параграф 4 и раздел V)? Можете ли да докажете, че знаете как да докладвате за подозрителни трансакции?

3.3. Контролен списък за професионалните потребители

- Докладвате ли за значителни липси и кражби на регулирани прекурсори на взривни вещества в рамките на 24 часа след откриването им (член 9, параграф 5 и раздел V)? Можете ли да докажете, че знаете как да докладвате за значителни липси и кражби?

3.4. Контролен списък за масовите потребители

- Въвели ли сте прекурсори на взривни вещества под ограничение, притежавате или употребявате ли такива и ако отговорът е положителен — имате ли разрешение за това (член 5)? Можете ли да го докажете?

⁽¹⁸⁾ Това следва да се прави в съответствие с Общия регламент относно защитата на данните (вж. раздел IV).

- Докладвате ли за значителни липси и кражби на придобити от Вас прекурсори на взривни вещества под ограничение в рамките на 24 часа след откриването им (член 9, параграф 6 и раздел V)? Можете ли да докажете, че знаете как да докладвате за значителни липси и кражби?
-

Допълнение 4

Образец за трансгранична комуникация

[На разположение само на Постоянния комитет по прекурсорите]

Допълнение 5

Допълнителни насоки и други наименования на веществата в приложенията към регламента**5.1. Допълнителни насоки относно конкретни вещества****Амониев нитрат**

- Съдържанието на амониев нитрат е изразено като съдържание на азот (N), тъй като амониевият нитрат е компонент в торовете, в които релевантният параметър е азотното съдържание. За други продукти обаче този начин на изразяване на съдържанието на амониев нитрат не е релевантен. Както е посочено в приложение I към Регламента, 16 тегловни процента азот спрямо амониевия нитрат съответства на 45,7 тегловни процента амониев нитрат
- С въвеждането на Регламент (ЕО) № 2019/1148 амониевият нитрат е включен като прекурсор на взривни вещества под ограничение в приложение I. По тази причина съответните параграфи относно ограничаването на пускането на пазара на амониев нитрат в Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) бяха заличени ⁽¹⁹⁾.

Калциев амониев нитрат

- Въпреки че в приложение II се упоменава калциев амониев нитрат (с номер по CAS: 15245-12-2), вписването се отнася до „амониев калциев нитрат“ или „азотна киселина, амониева калциева сол“ — алтернативни наименования, предвидени в регистрационното досие по REACH и включени в базата данни на ECHA за това вещество ⁽²⁰⁾ (химична формула $5\text{Ca}(\text{NO}_3)_2 \cdot \text{NH}_4\text{NO}_3 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$).

Магналий на прах

- Магналий е смес (сплав) на алуминий (CAS RN 7429-90-5) и магнезий (CAS RN 7439-95-4), които фигурират в приложение II към Регламента. По тази причина за праховете от магналий (размер на частиците < 200 µm), както и продукти, съдържащи ≥ 70 % от такива прахове, се прилагат изискванията за докладване съгласно Регламента.

Азотни торове

- В приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1148 са посочени нитратите соли, често употребявани в азотните торове, което означава, че за тези торове се прилагат изискванията за докладване, съдържащи се в член 9 от Регламента. Торовете, съдържащи големи количества от тези нитрати, са предмет на най-голяма загриженост. Кражбите и липсите могат да се предотвратяват чрез съхранение на тези торове на места, където няма лесен достъп до тях за неупълномощени лица, доколкото това е възможно във връзка с нормалното боравене с тях. Инвентаризирането и редовната проверка на наличностите могат да улеснят откриването на кражби и липси.
- В някои държави членки може да има правила, приложими за съхранението на торове. Освен това секторът за производство на торове, както и много органи, са издали материали с указания за сигурното съхранение на торове. Можете да поискате съвет от Вашия доставчик и/или да се обърнете към съответния орган във Вашата страна или регион.

Нитрометан

- Съдържанието на нитрометан в смеси с метанол и масло(а), предназначени за използване като горива за умалени модели на превозни средства, често се дава в обемни проценти. На практика е трудно да се получи съответното съдържание на нитрометан в тегловни проценти, тъй като в повечето случаи необходимите параметри за преобразуването не са известни. Поради това за целите на Регламент (ЕС) 2019/1148 за горивните смеси, съдържащи метанол, нитрометан и масло(а), предназначени за използване в умалени модели на превозни средства и съдържащи не повече от 12 обемни процента нитрометан, може да се счита, че съдържат не повече от 16 тегловни процента нитрометан.

⁽¹⁹⁾ Вж. член 18 от Регламент (ЕС) 2019/1148. Точка 58, колона 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) се запазва и предвижда, че амониевият нитрат „не се пуска на пазара за първи път като вещество и в смеси, които съдържат повече от 28 тегловни % от азота по отношение на амониевия нитрат, за употреба като твърд тор, еднокомпонентен или съставен, освен ако торът не отговаря на техническите разпоредби за амониево-нитратни торове с високо съдържание на азот, установени в приложение III към Регламент (ЕО) № 2003/2003 на Европейския парламент и на Съвета“. Амониевият нитрат също е изрично посочен в Директива 2012/18/ЕС относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества (точки 1—4 от част 2 на приложение I).

⁽²⁰⁾ <http://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.035.702>

5.2. Други наименования за конкретни вещества

Наименованията по-долу също могат да се използват за обозначаване на вещества, посочени в приложенията към Регламента. Списъците не са изчерпателни и са предназначени само за сведение. Допълнителна информация, включително допълнителни синоними, може да бъде получена онлайн в списъка за класификация и етикетиране на Европейската агенция по химикалите ⁽²¹⁾.

Други наименования за вещества от приложение I	Други наименования за вещества от приложение II
Водороден пероксид: — Пероксид — Водороден прекис — Водороден диоксид Нитрометан — Мононитрометан Азотна киселина — Концентрирана азотна киселина — Димяща азотна киселина Перхлорати: — Хлорат(VII) — Хиперхлорат Хлорати: — Хлорат(V)	Хексамин — Метенамин — Хексаметилентетрамин — Уротропин Ацетон — Пропанон — Пропан-2-он — 2-Пропанон

⁽²¹⁾ Списъкът може да бъде намерен на следния адрес: <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/cl-inventory-database>.